

Sportvereniging van de toekomst

Mathias Kampfraath
Tinos Siontis
19 februari 2026

Voorwoord

Voor dit onderzoek naar de sportclub van de toekomst hebben wij NVC als opdrachtgever gekozen. De club heeft de afgelopen jaren een moeilijke periode gekend, maar is inmiddels weer bezig om de weg omhoog te vinden. Juist in zo'n fase is het belangrijk dat een vereniging niet alleen naar het veld kijkt, maar ook naar alles eromheen. Want een club draait niet alleen op spelers, maar vooral op mensen die zich inzetten voor de organisatie.

Tijdens de start van dit onderzoek hebben wij een interview afgenomen met Marc Knapen, bestuurslid en secretaris van NVC. In dit interview heeft hij ons meegenomen in de huidige situatie binnen de vereniging. Daarbij kwam één onderwerp duidelijk naar voren: het vrijwilligerswerk binnen de club. Het blijkt steeds lastiger om voldoende vrijwilligers te vinden en betrokken te houden. Dat vormt dan ook de kern van ons onderzoek.

In dit rapport gaan wij onderzoeken hoe NVC beter kan omgaan met deze uitdaging en hoe de club zich kan ontwikkelen tot een toekomstbestendige sportvereniging. Hiervoor hebben wij een hoofdvraag opgesteld met bijbehorende deelvragen. Door deze vragen stap voor stap te beantwoorden proberen wij tot duidelijke inzichten en mogelijke oplossingen te komen. Om dit te doen maken wij gebruik van zowel deskresearch als fieldresearch. Door middel van deskresearch verdiepen wij ons in bestaande onderzoeken over sportverenigingen en vrijwilligerswerk. Daarnaast voeren wij fieldresearch uit in de vorm van een enquête onder vrijwilligers van NVC. Met gerichte vragen proberen wij beter te begrijpen wat vrijwilligers motiveert, waar zij tegenaan lopen en wat er nodig is om vrijwilligerswerk binnen de club aantrekkelijker te maken. Want uiteindelijk geldt: een club is zo sterk als de mensen die haar dragen. En als je weet waar het probleem zit, kun je ook beginnen met het zoeken naar de oplossing.

Inhoud

Het interview	4
Onderzoeksopzet	6
Onderzoeksresultaten	7
Conclusies	10
Aanbevelingen	11

Interviewvragen

Voor het interview met een bestuurslid van NVC, een voetbalvereniging uit Naarden, hebben we een aantal interview vragen voorbereid waarmee we meer informatie over de club kunnen verzamelen en dieper kunnen ingaan op de benodigde stof om een goed onderzoek op te zetten.

Vragen

Huidige situatie

- Hoe zou u de huidige staat van de vereniging omschrijven?
- Welke rol speelt de vereniging momenteel binnen Naarden?
- In hoeverre merkt u veranderingen in de betrokkenheid van leden en ouders?

Interne en externe uitdagingen

- Tegen welke interne problemen loopt de vereniging momenteel aan? Bespreek vrijwilligers
- Zijn er knelpunten wat betreft de faciliteiten?
- Hoe verloopt de communicatie tussen de club en leden? Goed/slecht
- Zijn er ook externe uitdagingen te merken bij NVC? Denk aan concurrentie van andere verenigingen of oplopende kosten
- Spelen maatschappelijke thema's een rol binnen de club? Prestatiedruk, inclusiviteit en veiligheid

Toekomst en visie

- Wat is de belangrijkste ambitie van de club op korte termijn?
- Hoe wilt NVC aantrekkelijk blijven voor jeugdleden?
- Hoe ziet u de rol van vrijwilligers in de toekomst?
- Wat is volgens u de grootste uitdagingen van sportverenigingen bij NVC in de regio?

Conclusies uit interview

Uit het interview met Marc hebben we een aantal conclusies kunnen trekken, de voornaamste interne aanleiding voor het onderzoek is het **tekort aan vrijwilligers** binnen de organisatie. Dit is dan ook hetgeen waarop wij de focus gaan leggen in het onderzoek.

Marc gaf aan dat het ledenaantal van NVC de laatste jaren staag gegroeid was en zelfs het snelst groeiend is van alle verenigingen in 't Gooi. In deze groeiperiode is helaas het vrijwilligersaantal niet meegegroeid wat zorgt voor een onderbezetting aan vrijwilligers op de vereniging. Dit betreft trainers voor jeugdteams, kantinehulp en scheidsrechters.

Overigens is NVC niet de enige club waar dit probleem speelt, gaf Marc aan, ook lokale verenigingen SDO en BFC hebben een tekort.

Interne aanleiding

Het aantal vrijwilligers groeit niet mee ten opzicht van het ledenaantal.

Externe aanleiding

De individualisering van de samenleving zorgt voor minder verbondenheid bij sportverenigingen, wat automatisch leidt tot een lagere bereidheid op vrijwilligerswerk.

Probleemstelling & onderzoeksvraag

Het gehouden interview met Marc hebben we vertaald naar een probleemstelling.

NVC is een snel groeiende vereniging met te weinig vrijwilligers. Het aantal vrijwilligers is in de laatste jaren niet meegegroeid met het ledenaantal. Dit zorgt voor onderbezitting en minder aandacht voor de leden (denk aan trainingen geven)

De **onderzoeksvraag** is SMART geformuleerd en gebaseerd uit de opgehaalde informatie van de kwalitatieve fieldresearch.

Hoe kan NVC binnen 2 seizoenen ervoor zorgen dat het 25 nieuwe vrijwilligers krijgt die actief op de club willen werken?

De deelvragen:

- Zonder vrijwilligers heb je een club, maar heb je dan ook een vereniging?
- Welke motivaties hebben leden en ouders om wel vrijwilligerswerk te verrichten?
- Hoe zorg je ervoor dat de huidige vrijwilligers langere tijd actief blijven?
- Hoe kan NVC het aantrekkelijker maken om vrijwilliger te worden bij de club?

Onderzoeksresultaten

Zonder vrijwilligers heb je een club, maar heb je dan ook een vereniging?

Vrijwilligers zijn het fundament van een vereniging, maar steeds meer verenigingen kampen met een tekort aan vrijwilligers. Zo ook NVC, maar "wat je niet hebt, kan je krijgen". De vrijwilligers op de club zorgen ervoor dat de leden plezier houden en zich minder druk hoeven te maken over andere kwesties zoals de scheidsrechter regelen, complexbeheer en training geven. Maar wat opvallend is, is dat in Nederland een afname is van vrijwilligers, zo deed 12% van alle 12 jarige of ouder in 2014 nog aan vrijwilligerswerk een aantal wat 10 jaar later, in 2024 nog maar 9% is (Vrijwilligerswerk in de Sport, z.d.). De voorliggende redenen voor deze afname zijn de individualisering van de samenleving en de toenemende vraag naar flexibiliteit van vrijwilligers die niet elke week weer aan dezelfde tijden vast willen zitten.

Zo bleek ook uit het onderzoek onder vrijwilligers bij NVC, er zou een betere manier moeten komen om vrijwilligersshifts te zien en als vrijwilliger op dat moment te beslissen op dat moment te willen helpen. Verenigingen moeten het meer gaan hebben van incidentele taken, waar als er zin is geholpen kan worden op de club. (Vrijwilligerswerk in de Sport: Minder Animo Voor Structurele Taken, Meer Voor Incidentele – Mulier Instituut, 2024)

Terugkomend op de vraag of een vereniging wel echt een vereniging is zonder vrijwilligers, het antwoord is nee. Op meer dan de helft van alle Nederlandse sportverenigingen wordt 100% van het werk door vrijwilligers gedaan. Besluiten deze dus allemaal te stoppen, dan zouden er meer dan 10.000 sportverenigingen verdwijnen. Deze sportverenigingen zitten diep in onze samenleving verankerd en zijn een plek waar de bevolking ontwikkelt en actief beweegt (Arko Sports Media, 2020). NVC zal er dus voor moeten zorgen dat het zich als club aantrekkelijk opstelt voor vrijwilligers om er werk te verrichten, iets waar we verder in het onderzoek dieper op in gaan.

Onderzoeksresultaten

Welke motivaties hebben leden en ouders om wel vrijwilligerswerk te verrichten?

Bij NVC zijn vrijwilligers vanuit 3 richtingen verbonden met de club, een deel is lid, een deel ouder en een ander op andere manier. Maar 1 ding staat centraal, ze hebben allemaal een passie voor de club en vinden het onwijs leuk om aan de club verbonden te zijn als vrijwilliger. Wat uit onze enquête onder vrijwilligers bij NVC bleek, is dat de ouders verbonden blijven met de club zolang de kinderen daar nog voetballen. Zij gaven aan dat een kleine club als NVC enkel kan bestaan met hulp van vrijwilligers en daarom graag helpen. Dit is een veel voorkomende motivatie onder ouders, die naast hun rol als trainer, scheidsrechter of kantine medewerker op deze manier hun kind kunnen inspireren, motiveren en ondersteunen in de sportieve groei (ZPC Bubble, 2024).

Voor leden is de grootste motivatie om vrijwilligerswerk te doen de betrokkenheid bij de club, het opbouwen van nieuwe sociale contacten, een leuke vergoeding krijgen en het ontwikkelen van de eigen vaardigheden. De vereniging kan bijdragen aan een sterk gevoel van gemeenschap wat voor veel leden en reden zou zijn om zelf ook aan de slag te gaan als vrijwilliger. Vrijwilliger kan je al zijn vanaf je 12e en op die leeftijd kan je jezelf goed ontwikkelen door bijvoorbeeld training te geven aan de jongste jeugd, mee te helpen bij sportdagen en wedstrijden te fluiten.

Als we kijken naar de andere groep die vrijwilliger is bij NVC, dan hebben we het vooral over mensen met een passie voor de club, iemand die zich altijd zal inzetten op NVC levend te houden of iemand met een passie voor training geven en scheidsrechteren. De vereniging zou voor deze mensen ook als springplank moeten dienen voor een stap hogerop. Bijvoorbeeld aan talentvolle trainers die in een vroeg stadium van zijn/haar carrière zijn of scheidsrechters die graag de top willen bereiken. Door meer aandacht te geven aan deze kwesties, komt er ook meer bereidheid en aandacht om het daadwerkelijk te doen.

Terugkomend op de vraag, om als vrijwilliger bij NVC aan de slag te gaan heb je passie nodig voor voetbal of houden van de vereniging. Door dit gevoel meer rond te brengen op de club, zullen anderen sneller gemotiveerd worden ook eens een steentje bij te dragen en NVC vooruit te helpen.

Onderzoekresultaten

Hoe zorg je ervoor dat de huidige vrijwilligers langere tijd actief blijven?

Uit het interview met Marc Knapen (2026) kwam uit dat nieuwe vrijwilligers werven misschien nog niet het moeilijkste is, maar dat vooral de retentie een grote uitdaging is. Onderzoek laat zien dat veel verenigingen moeite hebben om vrijwilligers langdurig betrokken te houden, onder andere door maatschappelijke veranderingen zoals individualisering en een drukker dagelijks leven (Oostveen, 2023). Hierdoor zien leden vaker een lidmaatschap als dienst in plaats van als onderdeel van een vereniging waar men samen verantwoordelijk voor is.

Volgens verschillende onderzoeken zijn een aantal factoren van belang bij het langer behouden van vrijwilligers. Een daarvan is het duidelijk omschrijven van de taken die zij hebben en daarin voldoende ondersteuning krijgen. Wanneer vrijwilligers zekerheid voelen bij hun werkzaamheden, vergoot dit de kans dat ze langer de functie willen uitvoeren. Daarnaast helpt het als het bestuur veel in gesprek gaat met zijn vrijwilligers over veranderingen in hun situaties of wensen. Hierdoor blijft de betrokkenheid groter (Bisschop, 2020).

Een andere factor voor het behoud van vrijwilligers is taken beter verdelen en functies opsplitsen. Hierdoor wordt de werkdruk per vrijwilliger namelijk lager en beter te combineren met werk, studie of gezin. Uit onderzoek blijkt namelijk dat een belangrijke reden waarom vrijwilligers stoppen wegens tijdsdruk is (Kalmthout, 2024)

Wat ook een factor is voor het behoud van vrijwilligers is het gevoel van betrokkenheid bij de vereniging. Onderzoek laat zien dat sociale binding en identificatie met de vereniging belangrijke redenen zijn waarom vrijwilligers hun taken blijven uitvoeren (Nichols, 2021). Sportverenigingen kunnen dit versterken door vrijwilligers actief te betrekken in beslissingen of ontwikkelingen, dit zorgt ervoor dat zij zich meer onderdeel voelen en meer verantwoordelijkheid ervaren voor het functioneren van de club.

Tot slot is waardering een erg belangrijke factor. Meer erkenning zorgt voor grotere tevredenheid en daardoor dat vrijwilligers langer actief willen blijven.

Onderzoeksresultaten

Hoe kan NVC het aantrekkelijker maken om vrijwilliger te worden bij de club?

Om in te gaan op deze deelvraag hebben wij gebruik gemaakt van onze enquête. Volgens vrijwilligers die momenteel werkzaamheden verrichten binnen NVC komen er verschillende verbeterpunten naar voren. Zo wordt aangegeven dat er meer duidelijkheid moet komen over wie wanneer vrijwilligerswerk uitvoert. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door middel van een registratiesysteem waarin vrijwilligers zich kunnen inschrijven voor bepaalde diensten of shifts. Daarnaast geven veel respondenten aan dat duidelijkheid in taken en verwachtingen belangrijk is. Wanneer vooraf helder is wat een vrijwilliger moet doen en hoeveel tijd dit ongeveer kost, verlaagt dit de drempel om zich aan te melden. Dit zou overzichtelijk kunnen worden gemaakt in een softwaresysteem waarin taken, planning en communicatie rondom vrijwilligerswerk centraal worden georganiseerd. Tot slot geven meerdere vrijwilligers aan dat een sterkere sociale cohesie binnen de club kan bijdragen aan het aantrekkelijker maken van vrijwilligerswerk. Wanneer vrijwilligerswerk niet alleen als taak wordt gezien, maar ook als een manier om betrokken te zijn bij de club en andere leden te ontmoeten, kan dit de bereidheid vergroten om een bijdrage te leveren.

Naast de resultaten uit de enquête laat ook bestaand onderzoek zien dat duidelijke communicatie een belangrijke rol speelt bij het aantrekken van vrijwilligers. Wanneer verenigingen helder communiceren welke taken er zijn, hoeveel tijd deze kosten en waarom ze belangrijk zijn voor de club, zijn leden eerder bereid om zich aan te melden. Door vrijwilligerswerk concreet en overzichtelijk te maken, wordt de drempel om te helpen lager (Koekoek, 2020).

Tot slot laat onderzoek van NOC*NSF (2021) zien dat persoonlijke benadering een van de meest effectieve manieren is om nieuwe vrijwilligers te werven. Wanneer leden of ouders persoonlijk worden gevraagd om een specifieke taak op zich te nemen, voelen zij zich vaker aangesproken dan wanneer er alleen algemene oproepen worden gedaan via bijvoorbeeld nieuwsbrieven of social media. Door potentiële vrijwilligers gericht te benaderen en duidelijk te maken welke rol zij kunnen vervullen, kan een vereniging de kans vergroten dat mensen zich aanmelden.

Conclusies

Hoe komt NVC dan aan die 25 vrijwilligers in de komende 2 jaar, dit gaat NVC alleen lukken door het verenigingsgevoel bij iedereen te krijgen. Organiseer vaker leuke dingen voor de leden en zorg er ook voor dat de huidige vrijwilligers tevreden blijven door bijvoorbeeld een vrijwilligersborrel te doen of een uitje. Het behouden van de huidige vrijwilligers vormt de basis van de komst van nieuwe vrijwilligers.

Daarnaast raden we NVC aan een vaste vrijwilligersvergoeding aan te bieden aan 21 jarigen of jonger, dit zorgt voor meer spreiding van het aantal vrijwilligers en kan een aantrekkelijk bijbaantje zijn voor de jeugd en dit kan er ook voor zorgen dat deze jongens en meiden langer verbonden blijven bij de vereniging. Is 25 nieuwe vrijwilligers een realistische doelstelling? Wij denken van wel als je het structureel gaat aanpakken en het aantrekkelijk maakt. Werf de vrijwilligers op jonge leeftijd door bijvoorbeeld scheidsrechters cursussen aan te bieden of een keer training te geven aan de allerjongste jeugd. Deze groeiende vereniging heeft de eigen leden hard nodig om met de groei mee te ontwikkelen en kan het alleen doen met eigen hulp dus onthoudt:

"Alleen kun je niks, je moet het samen doen"

Literatuurlijst

Knapen, M. (2026, 19 februari). Interview over probleemstellingen binnen NVC. [Mathias Kampfraath, Tinos Siontis].

Oostveen, M. (2023, 20 mei) Weg met die gemiddelde burger.

<https://www.volkskrant.nl/kijkverder/v/2023/weg-met-die-gemiddelde-burger~v734219/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.bing.com%2F>.

Bisschop, R. (2013, 17 juni). Van betrokkenheid naar enthousiasme.

<https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?action=file.download&file=2522&m=1422883169&utm>.

Kalmthout, J. (2024, 16 december). Vrijwilligerswerk in de sport: minder animo voor structurele taken, meer voor incidentele.

<https://www.mulierinstituut.nl/nieuws/vrijwilligerswerk-in-de-sport-minder-animo-voor-structurele-taken-meer-voor-incidentele/>.

Vrijwilligerswerk in de sport. (z.d.). Sport en Bewegen in Cijfers.

<https://www.sportenbewegenincijfers.nl/kernindicatoren/vrijwilligerswerk>

Vrijwilligerswerk in de sport: minder animo voor structurele taken, meer voor incidentele – Mulier Instituut. (2024, 16 december). Mulier Instituut.

<https://www.mulierinstituut.nl/nieuws/vrijwilligerswerk-in-de-sport-minder-animo-voor-structurele-taken-meer-voor-incidentele/>

Arko Sports Media. (2020, 25 augustus). Hoe staat de Nederlandse sportvereniging ervoor? Sport&Strategie.

<https://www.sportenstrategie.nl/sportonderzoek/hoe-staat-de-nederlandse-sportvereniging-ervoor//>

ZPC Bubble. (2024, 24 oktober). ZPC Bubble - Ouderbetrokkenheid en vrijwilligerswerk bij ZPC Bubble.

<https://www.zpcbubble.nl/ouderbetrokkenheid-vrijwilligerswerk-zwemsport/>

Koekoek, J (2020). Vrijwilligerswerk in de sport. <https://www.mulierinstituut.nl/publicaties/25617/vrijwilligerswerk-in-de-sport/>.

Literatuurlijst infographic

Knapen, M. (2026, 19 februari). Interview over probleemstellingen binnen NVC. [Mathias Kampfraath, Tinos Siontis].

Aantal sportverenigingen in Nederland al jaren in een daling. (2025, 18 juli).

<https://journalistiekennieuwemedia.nl/jnm/2025/07/18/aantal-sportverenigingen-in-nederland-al-jaren-in-een-daling/>

Cijfers & Feiten vóór 2020 - Vereniging VrijwilligerswerkNL. (z.d.). Vereniging VrijwilligerswerkNL.

<https://www.vrijwilligerswerk.nl/kennis/wetenschap/cijfers/cijfersvoor2020/default.aspx>

KNVB rapport - Voetbalvrijwilligers. (z.d.). KNVB.

<https://www.knvb.nl/downloads/bestand/29698/m250656---motivacion-rapportage---waardering-voetbalvrijwilliger---rp01-1>